

ZARZĄD

Or.A.0531/355/21

Warszawa, 13 grudnia 2021 roku

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mirosław Czapla
POWIAT MALBORSKI
Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Andrzej Połępa
POWIAT BRZESKI

Joanna Potocka-Rak
POWIAT CIECHANOWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Mirosław Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezdeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Szanowny Pan

Zygmunt Frankiewicz

Przewodniczący Komisji Samorządu Terytorialnego

i Administracji Państwowej

Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w nawiązaniu do zaplanowanego na 13 grudnia 2021 r. posiedzenia senackiej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, którego przedmiotem ma być rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów, ustawy o utracie mocy prawnej niektórych ksiąg wieczystych oraz ustawy o drogach publicznych (druk nr 586, Senat X kadencji), niniejszym przedkładam opinię Związku Powiatów Polskich do przedmiotowego projektu.

1. Uwaga ogólna

Projektowana ustawa zakłada wprowadzenie zmian usprawniających prowadzenie postępowań regulowanych ustawą o scalaniu i wymianie gruntów, równocześnie jednak rozszerzając zakres zadań ciążących na starostach. Chcemy przypomnieć, że co do zasady, według art. 3 ust. 1 ustawy o scalaniu i wymianie gruntów, postępowanie scaleniowe oraz zagospodarowanie poscaleniowe przeprowadza i wykonuje starosta jako zadanie z zakresu administracji rządowej finansowane ze środków budżetu państwa. Tym samym oczekujemy pełnego sfinansowania tych kosztów, które powinny być pokryte z dotacji na wykonywanie przedmiotowych zadań.

2. Art. 1 pkt 10 lit. c ustawy, dodający art. 33 ust. 6 do ustawy o scalaniu i wymianie gruntów, uprawniający sąd administracyjny orzekający po terminie wynikającym z projektowanego art. 33 ust. 5, do stwierdzenia wydania decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów z naruszeniem prawa

Proponowany przepis może mieć bardzo daleko idące konsekwencje finansowe. Ustawa w dodawanych do art. 33 ustępach 4-5 przewiduje nałożenie „sztywnych” terminów na organy II instancji oraz wojewódzkie sądy administracyjne. Równocześnie jednak stwierdza, że sąd administracyjny, w przypadku uwzględnienia skargi w przedmiocie zatwierdzenia projektu scalenia lub wymiany gruntów po upływie terminu, w którym powinien rozpatrzyć skargę, stwierdza wydanie decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów z naruszeniem prawa.

Przepis art. 33 ust. 6 nie znajdował się w wersji projektu opiniowanej przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, choć może wywołać konsekwencje wskazane na wstępie. Albowiem tego typu orzeczenie sądu będzie stanowiło tzw. prejudykat w kontekście art. 417¹ § 2 ustawy – Kodeks cywilny. Według art. 417¹ § 2 Kodeksu cywilnego jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Według art. 417 § 1 Kodeksu cywilnego za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. A w świetle przywoływanego już art. 3 ust. 1 ustawy o scalaniu i wymianie gruntów podstawowym organem w tym zakresie jest starosta.

Na posiedzeniu połączonych sejmowych Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej Minister Szymon Giżyński przekazał, że to budżet państwa będzie ponosił koszty wskazanych odszkodowań. Niemniej jednak w celu uniknięcia wątpliwości wnosimy o przyjęcie poprawki w tym zakresie.

W art. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a:

„1a) w art. 3 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Wszelkie koszty, w tym koszty odszkodowań, związane z odpowiedzialnością odszkodowawczą wynikającą w szczególności z orzeczenia sądu administracyjnego, o którym mowa w art. 33 ust. 6, ponosi budżet państwa.”

UZASADNIENIE

Poprawka ma na celu doprecyzowanie zasady wynikającej z art. 3 ust. 1 ustawy o scalaniu i wymianie gruntów, według którego postępowanie scaleniowe oraz zagospodarowanie poscaleniowe przeprowadza i wykonuje starosta jako zadanie z zakresu administracji rządowej finansowane ze środków budżetu państwa.

3. Art. 3 ustawy, dodający art. 40 ust. 6d do ustawy o drogach publicznych, dotyczący wyeliminowania możliwości zmieniania „dawnych” decyzji określających wysokość opłaty za zajęcie pasa drogowego na podstawie art. 155 k.p.a. oraz art. 5 ustawy, zawierający przepis przejściowy w tym zakresie

Na wstępie chcemy zauważyć, że wskazane przepisy stanowią jasny wyraz ustaleń strony rządowej oraz samorządowej, zapadłych w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego w 2019 roku – w toku prac nad nowelizacją tzw. megaustawy, która zmieniała również ustawę o drogach publicznych. Niestety aktualnie orzecznictwo sądów administracyjnych kształtuje się odmiennie od woli ustawodawcy, stąd też potrzebna jest interwencja legislacyjna.

Równocześnie jednak zwracamy uwagę na to, że proponowany art. 5 (przepis przejściowy) dotyczy jedynie postępowań wszczętych i niezakończonych – a w części spraw decyzje administracyjne znajdują się na etapie weryfikacji przez sądy administracyjne czy też zakończyły się już postępowania przed sądami administracyjnymi. W konsekwencji są w Polsce jednostki samorządu terytorialnego, które – mimo zmiany przepisów – będą wciąż zmagaly się z negatywnymi konsekwencjami finansowymi decyzji zmienionych w trybie art. 155 k.p.a. Powinny zatem zostać zapewnione tymże jednostkom odpowiednie rekompensaty finansowe.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Płonka

